

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ที่ สธ. 3/2549

เรื่อง หลักเกณฑ์ในการดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้าและ
สาระสำคัญของสัญญาดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้า

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 ข้อ 4 และข้อ 7 แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับ
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กธ. 68/2547 เรื่อง การดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้าของผู้ได้รับ
ใบอนุญาตเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ลงวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2547 สำนักงาน ก.ล.ต.
ออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 เป็นต้นไป

ข้อ 2 ในประกาศนี้

“ตัวแทนซื้อขายสัญญา” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจสัญญา
ซื้อขายล่วงหน้าประเภทการเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

“ศูนย์ซื้อขายสัญญา” หมายความว่า ศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่ได้รับ
ใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.

“สำนักหักบัญชีสัญญา” หมายความว่า สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่ได้รับ
ใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.

“ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์” หมายความว่า ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วย
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ข้อ 3 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับการดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้าซึ่งตัวแทนซื้อขาย
สัญญาได้รับมาหรือมิใช่เนื่องจากการให้บริการเป็นตัวแทนในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
ให้แก่ลูกค้าในศูนย์ซื้อขายสัญญา

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 4 ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้าซึ่งเป็นอิสระจากหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรือการให้คำแนะนำด้านสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในที่ดีในการดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้า โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) แยกผู้ทำหน้าที่จัดทำบัญชีทรัพย์สินของลูกค้าและผู้ทำหน้าที่เก็บรักษาตัวทรัพย์สินของลูกค้าออกจากกัน

(2) กำหนดให้การจ่ายโอนทรัพย์สินของลูกค้าและการแก้ไขรายการในบัญชีทรัพย์สินของลูกค้าทุกครั้งต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจสั่งการในเรื่องดังกล่าว ซึ่งต้องมีใช้ผู้ทำหน้าที่จัดทำบัญชีทรัพย์สินของลูกค้าและผู้ทำหน้าที่เก็บรักษาตัวทรัพย์สินของลูกค้า

ข้อ 5 ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องกำหนดระเบียบหรือวิธีปฏิบัติในการดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้าให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้าของผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และข้อกำหนดแห่งประกาศนี้ โดยให้จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แสดงถึงขั้นตอนการจัดการและผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้า

ระเบียบหรือวิธีปฏิบัติตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องครอบคลุมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) การรับหรือส่งมอบทรัพย์สินของลูกค้า
- (2) การบันทึกรายการทรัพย์สินของลูกค้า
- (3) การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกค้า

ข้อ 6 ในการดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้า ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

(1) แจ้งให้ลูกค้าเข้าใจและลงนามรับทราบถึงวิธีปฏิบัติของลูกค้าในการฝากหรือถอนทรัพย์สินของลูกค้ากับหรือจากตัวแทนซื้อขายสัญญา ตลอดจนวิธีการของตัวแทนซื้อขายสัญญาในการดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้า

ในกรณีที่ข้อมูลตามวรรคหนึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้ลูกค้าทราบโดยไม่ชักช้า

(2) เปิดเผยให้ลูกค้าทราบว่าในกรณีที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาประสบปัญหาทางการเงินเงินของลูกค้าที่เก็บรักษาไว้กับตัวแทนซื้อขายสัญญาจะไม่อยู่ภายใต้มาตรการให้ความคุ้มครองของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ข้อ 7 สัญญาหรือข้อตกลงในการดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้าต้องมีรายการและสาระสำคัญอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของตัวแทนซื้อขายสัญญา
- (2) อัตราและวิธีการชำระค่าธรรมเนียมในการดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้า (ถ้ามี)
- (3) ข้อตกลงเกี่ยวกับดอกผลหรือประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากทรัพย์สินของลูกค้า

ข้อ 8 ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องเก็บรักษาข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้าไว้ไม่น้อยกว่าห้าปี โดยการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารดังกล่าวในระยะเวลาสองปีแรกต้องกระทำในลักษณะที่พร้อมให้สำนักงาน ก.ล.ต. เรียกดูหรือตรวจสอบได้ในทันที

หมวด 2

การจัดทำบัญชีทรัพย์สินของลูกค้า

ข้อ 9 ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องจัดทำบัญชีแสดงทรัพย์สินทุกรายการของลูกค้าแต่ละราย โดยแยกเป็นบัญชีต่างหากจากบัญชีทรัพย์สินของตัวแทนซื้อขายสัญญา

บัญชีทรัพย์สินของลูกค้าตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (1) วันที่รับหรือจ่ายทรัพย์สิน
- (2) จำนวนและประเภททรัพย์สิน
- (3) เหตุที่รับหรือจ่ายทรัพย์สิน

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ถูกบันทึกไว้ในบัญชีทรัพย์สินของลูกค้ารายใดเป็นทรัพย์สินของบุคคลที่สามซึ่งนำมาวางไว้เพื่อเป็นประกันการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้ารายนั้น ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องบันทึกชื่อบุคคลที่สามซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวไว้ในบัญชีทรัพย์สินของลูกค้ารายนั้นด้วย

ข้อ 10 ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องบันทึกรายการในบัญชีทรัพย์สินของลูกค้าให้ถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน และในกรณีที่เป็นกรบันทึกเพื่อแก้ไขรายการ ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันทำการที่พบเหตุแห่งการแก้ไขรายการและต้องบันทึกเหตุผลประกอบการแก้ไขรายการทุกครั้ง

ข้อ 11 ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องจัดให้มีการตรวจนับทรัพย์สินของลูกค้าในส่วนที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาเก็บรักษาไว้อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง เพื่อสอบทานความถูกต้องกับรายการที่ปรากฏในบัญชีทรัพย์สินของลูกค้าที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาเป็นผู้จัดทำ

สำหรับทรัพย์สินของลูกค้าส่วนที่ตัวแทนซื้อขายสัญญามิได้เก็บรักษาไว้เอง ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องจัดให้มีระบบที่สามารถเรียกดูข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเพื่อสอบทานความถูกต้องของรายการทรัพย์สินที่ปรากฏในรายงานของบุคคลที่สามซึ่งเป็นผู้รับฝากทรัพย์สินของลูกค้า กับรายการที่ปรากฏในบัญชีทรัพย์สินของลูกค้าที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาเป็นผู้จัดทำ

หมวด 3

การจัดเก็บทรัพย์สินของลูกค้า

ข้อ 12 ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องแยกทรัพย์สินที่อยู่ในการดูแลรักษาจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้ เป็นทรัพย์สินของลูกค้า

(1) ทรัพย์สินประเภทเงิน จำนวนเงินที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องแยกไว้ในแต่ละวันต้องไม่น้อยกว่าผลรวมของยอดเงินคงเหลือสุทธิที่ตัวแทนซื้อขายสัญญابันทึกไว้ว่าเป็นทรัพย์สินของลูกค้าแต่ละราย ณ สิ้นวันทำการก่อน หรือ ณ สิ้นวันทำการปัจจุบัน ทั้งนี้ ในกรณีที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาเลือกใช้ผลรวมของยอดเงินคงเหลือสุทธิ ณ สิ้นวันทำการปัจจุบันเป็นฐานในการคำนวณแล้ว ตัวแทนซื้อขายสัญญาจะต้องใช้ผลรวมของยอดเงินคงเหลือสุทธิ ณ สิ้นวันทำการปัจจุบันเป็นฐานในการคำนวณตลอดไป เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นทำให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาไม่สามารถใช้ผลรวมของยอดเงินคงเหลือสุทธิ ณ สิ้นวันทำการปัจจุบันเป็นฐานในการคำนวณต่อไป ให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาใช้ผลรวมของยอดเงินคงเหลือสุทธิ ณ สิ้นวันทำการก่อนเป็นฐานในการคำนวณในระหว่างที่มีเหตุจำเป็นได้ ทั้งนี้ ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องแจ้งเหตุจำเป็นดังกล่าวให้สำนักงาน ก.ล.ต. ทราบโดยทันที

(2) ทรัพย์สินประเภทหลักทรัพย์ จำนวนทรัพย์สินประเภทหลักทรัพย์ที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องแยกไว้ในแต่ละวันต้องไม่น้อยกว่าผลรวมของรายการหลักทรัพย์ที่ตัวแทนซื้อขายสัญญابันทึกไว้ว่าเป็นทรัพย์สินของลูกค้าแต่ละราย ณ สิ้นวันทำการนั้น

(3) ทรัพย์สินประเภทอื่น จำนวนทรัพย์สินประเภทอื่นที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้อง

แยกไว้ในแต่ละวันต้องไม่น้อยกว่าผลรวมของรายการทรัพย์สินประเภทอื่นที่ตัวแทนซื้อขายสัญญา
บันทึกไว้ว่าเป็นทรัพย์สินของลูกค้านั้น

ข้อ 13 ตัวแทนซื้อขายสัญญาอาจหักเงินดังต่อไปนี้ออกจากจำนวนทรัพย์สินที่ต้อง
แยกไว้เป็นทรัพย์สินของลูกค้านั้นตามข้อ 12 (1) ได้

(1) เงินที่ลูกค้านำมาชำระหนี้ที่เกี่ยวกับหรือเนื่องจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
ของลูกค้านั้นเกินกว่าจำนวนที่ลูกค้าต้องชำระ และตัวแทนซื้อขายสัญญาได้ส่งเงินส่วนเกินดังกล่าวคืนให้แก่
ลูกค้าภายในห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับเงินนั้น

(2) เงินที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาได้รับแทนลูกค้าหรือในนามของลูกค้าอันเนื่องมาจากการ
ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้า และตัวแทนซื้อขายสัญญาได้ส่งเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่
ลูกค้าภายในวันที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาได้รับเงินนั้น

(3) เงินที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาได้รับไว้แทนลูกค้าหรือในนามของลูกค้า เนื่องจากเป็น
เงินปันผลหรือดอกเบี้ยของหลักทรัพย์หรือตราสารที่ลูกค้าเป็นเจ้าของ และตัวแทนซื้อขายสัญญาได้ส่ง
เงินดังกล่าวให้แก่ลูกค้าภายในห้าวันทำการนับแต่วันที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาได้รับเงินนั้น

ในกรณีที่ลูกค้าแจ้งความประสงค์ให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาเก็บรักษาเงินตาม (1) – (3)
ไว้เพื่อประโยชน์ในการทำธุรกรรมของลูกค้าในอนาคต ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องนำเงินจำนวนดังกล่าว
มารวมในยอดเงินของวันทำการที่ได้รับทราบความประสงค์ของลูกค้า เพื่อการคำนวณจำนวนทรัพย์สินที่
ต้องแยกไว้เป็นทรัพย์สินของลูกค้านั้นตามข้อ 12 (1) ต่อไป

ข้อ 14 การดำเนินการดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการแยกทรัพย์สินของลูกค้านั้นตามข้อ 12 แล้ว

(1) กรณีทรัพย์สินของลูกค้าเป็นเงิน

(ก) แยกโดยดำเนินการดังนี้

1. ผ่ากับไว้กับธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารอื่นที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
หรือลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยบริษัทเงินทุนหรือบริษัทหลักทรัพย์เพื่อธุรกิจหลักทรัพย์
โดยในกรณีที่เงินฝากหรือตั๋วสัญญาใช้เงินเป็นประเภทชำระคืนเมื่อครบกำหนดระยะเวลา เงินฝาก
หรือตั๋วสัญญาใช้เงินดังกล่าวต้องไม่มีข้อห้ามการไถ่ถอนคืนก่อนครบกำหนด

ในกรณีที่ตัวแทนซื้อขายสัญญานำเงินจำนวนที่แยกไว้เป็นทรัพย์สิน
ของลูกค้าไปฝากหรือลงทุนกับสถาบันการเงินที่มีความสัมพันธ์ในลักษณะบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย

หรือบริษัทร่วมของตัวแทนซื้อขายสัญญา ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากลูกค้าก่อนดำเนินการ โดยหนังสือให้ความยินยอมดังกล่าวต้องจัดทำเป็นเอกสารแยกต่างหากจากสัญญาตั้งตัวแทนในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

เพื่อประโยชน์ในข้อนี้ คำว่า “บริษัทใหญ่” “บริษัทย่อย” และ “บริษัทร่วม” ให้อรรถาธิบายตามบทนิยามของคำดังกล่าวในประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการขึ้นและการยกเว้นการขึ้นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

2. ลงทุนในตั๋วเงินคลัง พันธบัตรรัฐบาล หรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ยเต็มจำนวนอย่างไม่มีเงื่อนไข โดยตราสารดังกล่าว ต้องไม่มีเงื่อนไขการห้ามขายหรือโอนก่อนครบกำหนดอายุของตราสาร

(ข) แยกโดยการนำไปวางไว้กับสำนักหักบัญชีสัญญา ตามหลักเกณฑ์ที่ สำนักหักบัญชีสัญญากำหนด

(ค) แยกโดยการจัดเก็บรักษาไว้เอง ซึ่งต้องกระทำในลักษณะที่สามารถชี้เฉพาะ ได้ว่าเงินจำนวนดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของลูกค้าโดยปราศจากเหตุสงสัย

(2) กรณีทรัพย์สินของลูกค้าเป็นหลักทรัพย์

(ก) แยกโดยการฝากไว้กับศูนย์รับฝากหลักทรัพย์หรือธนาคารแห่งประเทศไทย โดยให้ระบุอย่างชัดเจนว่าการฝากหลักทรัพย์จำนวนดังกล่าวเป็นการดำเนินการโดยตัวแทนซื้อขาย สัญญาเพื่อประโยชน์ของลูกค้า

(ข) แยกโดยการนำไปวางไว้กับสำนักหักบัญชีสัญญา ตามหลักเกณฑ์ที่ สำนักหักบัญชีสัญญากำหนด

(ค) แยกโดยการเก็บรักษาไว้เอง ซึ่งต้องกระทำในลักษณะที่สามารถชี้เฉพาะ ได้ว่าหลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของลูกค้าโดยปราศจากเหตุสงสัย

(3) กรณีทรัพย์สินของลูกค้าเป็นทรัพย์สินอื่น ให้แยกในลักษณะที่สามารถชี้เฉพาะ ได้ว่าทรัพย์สินอื่นนั้นเป็นทรัพย์สินของลูกค้าโดยปราศจากเหตุสงสัย

ข้อ 15 ในกรณีที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาเป็นผู้เก็บรักษาตัวทรัพย์สินของลูกค้าไว้เอง ไม่ว่าจะการจัดเก็บจะกระทำในสถานที่ของตัวแทนซื้อขายสัญญาเองหรือใช้สถานที่ของบุคคลอื่น สถานที่นั้นต้องมีความมั่นคงและปลอดภัย และในกรณีที่เป็นการใช้สถานที่ของบุคคลอื่น ตัวแทนซื้อขาย สัญญาต้องแจ้งให้บุคคลอื่นนั้นทราบอย่างชัดเจนด้วยว่าทรัพย์สินที่นำมาเก็บเป็นทรัพย์สินของลูกค้า

หมวด 4

การรายงานการดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้า

ข้อ 16 ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องจัดทำรายงานแสดงทรัพย์สินและฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าเป็นรายเดือน และจัดส่งให้แก่ลูกค้าภายในวันที่เจ็ดของเดือนถัดไป เว้นแต่กรณีที่ทรัพย์สินหรือฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงในเดือนนั้น ทั้งนี้ ในกรณีที่ทรัพย์สินหรือฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นเวลาสามเดือนติดต่อกันขึ้นไป ให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาจัดทำรายงานแสดงทรัพย์สินและฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าอย่างน้อยทุกสามเดือนครั้งและจัดส่งให้แก่ลูกค้าภายในวันที่เจ็ดของเดือนถัดไป

ในกรณีที่ได้รับการร้องขอจากลูกค้า ให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาจัดทำและจัดส่งรายงานแสดงทรัพย์สินและฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าให้แก่ลูกค้าตามที่ได้รับการร้องขอโดยไม่ชักช้า

ข้อ 17 รายงานแสดงทรัพย์สินและฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าตามข้อ 16 ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (1) ประเภททรัพย์สินของลูกค้า
- (2) มูลค่าหรือจำนวนทรัพย์สินแต่ละประเภทและฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าคงค้างยกมาจากรายงานแสดงทรัพย์สินและฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าในรอบระยะเวลาก่อนหน้า
- (3) รายการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดจนมูลค่าหรือจำนวนทรัพย์สินหรือฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป
- (4) ยอดสุทธิของทรัพย์สินแต่ละประเภทและฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป
- (5) มูลค่าหรือจำนวนคงเหลือสุทธิของทรัพย์สินแต่ละประเภทและฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าคงค้าง

ประกาศ ณ วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

(นายประสงค์ วินัยแพทย์)

รองเลขาธิการ

รักษาการแทนเลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์